

3 Οκτωβρίου 2017

200 χρόνια παρουσίας των Ιμβρίων στη Θεσσαλονίκη (Γιώργος Ξεινός, Άρχων του Οικουμενικού Θρόνου, Γιατρός - Λογοτέχνης)

/ [Πεμπτούσια](#)

200 χρόνια παρουσίας των Ιμβρίων στη Θεσσαλονίκη και η Εταιρία Μελέτης Ίμβρου και Τενέδου

30 χρόνια έκλεισαν από την ίδρυση της Εταιρίας Μελέτης Ίμβρου και Τενέδου.

30 χρόνια αφ' ότου η εμπειρία της έκδοσης του βιβλίου του Γιώργου Τενεκίδη, «Ίμβρος και Τένεδος», το οποίο είχε ως αφητηρία του την συντονισμένη προσπάθεια της Ιμβριακής Ένωσης και του Συλλόγου Ιμβρίων Αθηνών να ξαναθέσουν δημόσια, επ' ευκαιρία της συμπλήρωσης 60 ετών, το θέμα της παραβίασης του 14^{ου} άρθρου της Συνθήκης της Λωζάννης, που αφορούσε τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο.

Η εμπειρία εκείνη κατέδειξε στα μέλη του τότε διοικητικού συμβουλίου της Ιμβριακής Ένωσης, τη δυσκολία της παράλληλης ενασχόλησης για την επίλυση των καθημερινών και πιεστικών προβλημάτων των μελών της παροικίας αφ' ενός και με την έρευνα και καταγραφή της ιστορίας αφ' ετέρου.

Πηγή: Εταιρία Μελέτης Ίμβρου και Τενέδου

Η διαπίστωση αυτή οδήγησε στην σκέψη της δημιουργίας ενός φορέα, ο οποίος απαλλαγμένος από τα τρέχοντα και επείγοντα προβλήματα που απασχολούν την Ένωση, θα έχει τη δυνατότητα να προσηλωθεί στα θέματα ιστορίας, παράδοσης και πολιτισμού των δύο νησιών.

Ύστερα από επανειλημμένες συζητήσεις και καταφυγή στη γνώμη και τη συμβουλή των ανθρώπων της γενιάς του περιοδικού «Ίμβρος», συνεργάτες του οποίου είχαν προτρέψει προηγουμένως στην έκδοση του περιοδικού «Ίμβριώτικα», άρχισε να μορφοποιείται το σχήμα του φορέα, που θα αναλάμβανε το έργο αυτό και ο οποίος δεν θα έπρεπε να έχει γεωγραφικούς ή άλλους αποκλεισμούς. Ένας φορέας στον οποίο θα μπορούσε να συμμετάσχει καθένας που αγαπά τα νησιά και θέλει να συνεισφέρει στην υπόθεσή τους.

Με ιδιαίτερη φροντίδα και επιμέλεια συντάχθηκε ο καταστατικός χάρτης του, ώστε να δηλώνεται ο σκοπός της ίδρυσής του και η μη αντιπροσωπευτικότητά

του στον χώρο των παροικιακών σωματείων των Ιμβρίων και Τενεδίων[1].

Σταθερή στον ρόλο που έτσι προόρισε για τον εαυτό της η Εταιρία, λειτούργησε αυτά τα 30 χρόνια, προσφέροντας ένα έργο επίμονης έρευνας και καταγραφής της ιστορίας, το οποίο συγκεντρωμένο στο Αρχείο Ίμβρου - τη μεγαλύτερη δεξαμενή πληροφοριών για τα δύο νησιά -, προσφέρει σε κάθε ενδιαφερόμενο, προκειμένου να γνωρίσει βαθύτερα ή να μελετήσει αναλυτικότερα το παρελθόν και το παρόν τους. Παράλληλα τα αποτελέσματα της επεξεργασίας του υλικού της συλλεκτικής αυτής προσπάθειας και τα πρίσματα της ερευνητικής δραστηριότητας κοινοποιήθηκαν και δημοσιοποιήθηκαν σε θεματικά συμπόσια, ημερίδες και εκδόσεις.

* * *

Την Εταιρία Μελέτης που κατά τον τρόπο αυτό πολιτεύτηκε από την ίδρυσή της ως σήμερα, δεν μπορεί κανείς να την αντιληφθεί παρά μόνο ως απόρροια της εξέλιξης και των αναγκών της παροικίας των Ιμβρίων της Θεσσαλονίκης. Μιας παροικίας, η οποία στην ιστορική καταγραφή μετρά 200 χρόνια.

200 χρόνια πριν καταγράφεται η παρουσία Ιμβρίου στη Θεσσαλονίκη με την αναγραφή στο τέλος της προς αυτάδελφόν του Κύριλλο επιστολής του Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανού: *Ὁ Ἐν Θεσσαλονίκη Βαρθολομαῖος ,αωιε´ [1815] Αυγούστου κδ´ [εικοσιτέσσερις]*^[2].

Αλήθεια, δεν υπήρξε προγενέστερα παρουσία Ιμβρίων στη Θεσσαλονίκη; Καθόλου δεν μπορεί να το αποκλείσει κανείς· μάλλον πρέπει να το πιθανολογήσει

δεδομένων των παλαιότατων σχέσεων της Ίμβρου με το Άγιον Όρος και δη του Ιμβρίου αναμορφωτή της Μονής Κουτλουμουσίου και μετέπειτα μητροπολίτη Ουγγαροβλαχίας Χαρίτων^[3] κατά τον 14^ο αιώνα.

Ωστόσο, ως τις μέρες μας πρώτη εις γνώση μας παρουσία Ιμβρίου στη Θεσσαλονίκη παραμένει εκείνη του Βαρθολομαίου, ο οποίος είχε κληθεί από τον τότε Επίτροπο του Αγίου Όρους Ιωαννίκιο, για να διδάξει τα ελληνικά γράμματα στα παιδιά της οικογένειας του Ιωάννη (Γούτα), Καυταντζόγλου και στη συνέχεια της οικογένειας Χαρίση.

Στις αρχές της δεύτερης δεκαετίας του 20^{ου} αιώνα συναντούμε στη Θεσσαλονίκη τον Πάνο Δημητριάδη^[4] να υπηρετεί ως αναπληρωτής του Επιθεωρητού Ελληνικών Σχολείων και τον Κλέαρχο Βασιλειάδη μαθητή στο Lycée Noucas^[5]. Όμως με την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης και παρά την απόφαση των Ιμβρίων^[6] και Τενεδίων να μην εγκαταλείψουν τον τόπο τους ορισμένοι στρατεύσιμοι νέοι^[7], φοβούμενοι την κατάταξή τους στον τουρκικό στρατό καθώς και μερικοί οι οποίοι είχαν εκτεθεί πολύ^[8] κατά τη διάρκεια της αναφερόμενης ως Ελληνικής Κατοχής περιόδου 1912-1923, θεώρησαν ασφαλέστερη διέξοδο τη φυγή στην Ελλάδα. Έτσι ένας σημαντικός αριθμός νέων στην ηλικία^[9] Ιμβρίων καταφθάνει στα λιμάνια του Πειραιά και της Μακεδονίας και Θράκης (Ντεντέαγατς [=Αλεξανδρούπολη], Πόρτο-Λάγος, Καβάλα, Σταυρό, Θεσσαλονίκη).

[Συνεχίζεται]

[1] Καταστατικό Εταιρίας Μελέτης Ίμβρου και Τενέδου, Κεφ. Α', Άρθρο 2, Παραγρ. δ'.

[2] Στρατής Δημήτριος π., *Βαρθολομαίος Κουτλουμουσιανός (1772-1851) -Βιογραφία και Εργογραφία*, Εκδ. Μ. Κουτλουμουσίου 2000, σ. 432-434.

[3] *Θησαυροί του Αγίου Όρους*, Σειρά Α', Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Εκδοτική Αθηνών 1973, σ. 237-238.

[4] Αρχείο Πάνου Δημητριάδη, *Ιμβριώτικα* (21) 2003, Σ. 1778-1779.

[5] Τετράδιο "Cours de marchandises, Clearrque Vassiliadis 1912" (Προσωπικό Αρχείο).

[6] Νίκος Σηφουνάκης, *Ίμβρος -Τένεδος*, σ. 172

[7] Ό.π. σ. 181.

[8] Ό.π. σ.131.

[9] Αρχείο Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας-Θράκης, Αιτήσεις εγγραφής στην νεοσύστατη Ιμβριακή Ένωση Μακεδονίας-Θράκης, στις οποίες σημειώνεται το Ονοματεπώνυμο, η ηλικία, το χωριό προέλευσης και ο τόπος διαμονής του αιτούντα.